



בבית המשפט העליון

בש"פ 2460/23

לפני: כבוד השופט א' שטיין

העורר: מאיר תמים

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי ירושלים (השופט א' גורדון) אשר ניתנה ביום 16.3.2023 במ"ת 20134-12-22

בשם העורר: עו"ד ארז בר-צבי

בשם המשיבה: עו"ד רחלי זוארץ לוי

החלטה

הערר

1. לפניי ערר לפי סעיף 53(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), על החלטת בית המשפט המחוזי ירושלים (השופט א' גורדון) אשר ניתנה ביום 16.3.2023 במ"ת 20134-12-22, ואשר במסגרתה דחה בית משפט קמא את בקשת העורר לקיים עיון חוזר בתנאי מעצרו ולבטל את מעצר האדם בו הוא נתון כעת. לחלופין, מבקש העורר לצמצם את שעות מעצר האדם.

עיקרי כתב האישום והליכים קודמים

2. ביום 11.12.2022 הוגש כתב אישום בת"פ 20079-12-22, כנגד 3 נאשמים, המייחס לעורר חבלה בכוונה מחמירה, עבירה לפי סעיף 329(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); ותקיפה סתם, עבירה לפי סעיף 379 לחוק העונשין.

3. כתב האישום הוגש בגין אירוע שהחל ביום 3.9.2022, כאשר הגיע העורר לחנותו של נאשם 1 (להלן: החנות), ורכש מספר פריטים. בשל טעותו של אלמוג מקיים (להלן: אלמוג), המוכר שעבד בחנות באותה העת, נגבה מהעורר סכום חלקי בלבד. בעת שהבחין העורר בטעות, שילם את מלוא הסכום באמצעות שליח.

משנודע לנאשם 1 העניין, הוא יצר קשר טלפוני עם העורר ואמר לו "מה נראה לך שאתה גונב? אני אזיין אותך".

ביום 6.10.2022 הגיע העורר לחנות יחד עם אמו, אחיו ואחותו. נאשם 1 זיהה את העורר ובין השניים התפתח דין ודברים, במסגרתו אמר העורר לנאשם 1 שבפעם הבאה עליו לבדוק את הדברים לפני שהוא צועק ומקלל, ובתגובה ענה לו הנאשם 1: "בוא נצא לסגור את זה בחוץ עכשיו". לאחר מכן יצא הנאשם 1 מדלפק החנות, והחל להכות את העורר בפניו, בראשו ובחזהו. כתוצאה מהמכות, נגרמו לעורר שלוש חבלות בגבו, בפניו ובשיניו. העורר יצא מהחנות ונאשם 1 יצא אחריו עם אלה מתקפלת מברזל. בשלב זה ליטל, אחותו של העורר (להלן: ליטל), שהחזיקה באותה עת באקדח מטעם מקום עבודתה, אמרה לנאשם 1 כי ברשותה אקדח ואף הרימה את חולצתה על-מנת שיבחין בו. משהבחין הנאשם 1 באקדח שברשות ליטל, זרק את האלה מידיו, והעורר ובני משפחתו עזבו את המקום.

בהמשך, התקשר הנאשם 1 לעורר וציין כי בכוונתו להגיע לביתו של העורר או למי שיפגע בחנות שברשותו.

ביום 7.10.2022 הגיעו העורר ואחיו אל החנות כשהם מצוידים במקלות טוריה. באותה עת שהה אלמוג לבדו בחנות. העורר הניח את המקל שבידו, וסטר לאלמוג בפניו. לאחר מכן עזבו העורר ואחיו את החנות.

זמן קצר לאחר מכן, התקשר הנאשם 1 לעורר ואמר כי יפגוש אותו ואת אחיו בתוך רבע שעה במגרש משחקים סמוך, ובתגובה ענו העורר ואחיו שהם נמצאים בחניה מתחת לביתם ושהנאשם 1 מוזמן להגיע אליהם. כעשרים דקות לאחר מכן, הגיעו הנאשמים 1 ו-2 יחד עם שני חבריהם (להלן: צרפי ודוד) כאשר הם חמושים באלות ברזל, בעוד שהעורר ושניים מאחיו נמצאים גם הם בחניה ואוחזים בידיהם במקלות עץ.

בהגיעם של הנאשמים 1 ו-2 וחבריהם לחניה, החל להתפתח עימות מילולי בין הניצים, שמהר התדרדר לכדי קטטה אלימה, שבמהלכה הניף העורר את המקל שבידו

ופגע בעוצמה בצרפי, שנפל על הרצפה תוך שהוא מחזיק את ראשו, ובעודו שרוע על הרצפה הניף העורר את המקל פעם נוספת וניסה לפגוע בצרפי, אולם המקל לא פגע בו.

בעקבות הקטטה, נגרם לאחיו של העורר דימום מוחי ושבר בגולגולת. האח נדרש לאשפוז של כשבועיים בבית חולים ובהמשך נדרש להליכי שיקום במרכז רפואי ייעודי. אח נוסף של העורר סבל מחתך בעומק 1.5 ס"מ באורך 10 ס"מ בראשו, והוא נדרש לסגירתו באמצעות סיכות תחת הרדמה מקומית. לנאשם 1 נגרמו חבלות בידו ובצווארו.

4. בסיום חקירת המשטרה, הורה בית משפט השלום ירושלים (השופט ע' שקד) על הארכת מעצרו של העורר עד ליום 11.12.2022, וזאת לצורך הגשת כתב אישום. העורר הגיש ערר על כך, ובית המשפט המחוזי ירושלים (השופט א' גורדון) קיבל את עררו וקבע שהוא ישוחרר למעצר אדם, הווה אומר: העורר אינו מחויב במעצר בית, אך בכל עת עליו לשהות עם אחת משתי המפקחות שקבע בית המשפט המחוזי, שהן אמו ואחותו (ראו: עמ"י 14880-12-22 תמים נ' מדינת ישראל (8.12.2022)).

5. בד-בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המדינה בקשה להארכת התנאים המגבילים בהם מצוי העורר עד לתום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו, ולהוספת תנאי בדמות מעצר-בית מלא. בית המשפט המחוזי קיבל את בקשת המדינה להארכת התנאים המגבילים תוך דחיית הבקשה להחמרה בתנאים (ראו: מ"ת 20134-12-22 מדינת ישראל נ' כהן יחזקאל (15.12.2022)). על החלטה זו הוגש ערר לבית משפט זה, אשר קבע כי העורר יוכל לשהות לצד אחיו במתחם בית לוינשטיין (להלן: בית לוינשטיין) – וזאת ללא צורך בפיקוח (ראו: בש"פ 8762/22 תמים נ' מדינת ישראל (1.1.2023)).

6. ביום 10.3.2023 הגיש העורר בקשה לעיון חוזר בתנאי שחרורו וביטול מעצר האדם שהוטל עליו. זאת, בין היתר, בשל הטענה כי אחיו של העורר שוחרר מבית לוינשטיין והועבר לטיפול יומי בבית החולים הדסה הר הצופים – נסיבה אשר מקשה על משפחתו להמשיך בפיקוח עליו. בית המשפט המחוזי דחה את הבקשה לעיון חוזר בקבעו כי הקלה בתנאי שחרורו של העורר – הקלים גם כך – תהווה התרת רסן הפיקוח ותיצור מסגרת אשר לא תספק מענה הולם לעילות מעצרו (ראו: מ"ת 20134-12-22 מדינת ישראל נ' כהן יחזקאל (16.3.2023)).

7. מכאן הערר שלפניי.

8. העורר טוען כי שגה בית משפט קמא בהחליטו לדחות את בקשתו לביטול מעצר- האדם. לטענתו, מאז האירוע נדרשת משפחתו לשהות לצד אחיו במהלך שיקומו במשך כל שהותו בבית לוינשטיין, וזאת במקביל להליך המתנהל נגד העורר אשר דורש פיקוח עליו על ידי אמו ואחותו. לאחרונה, אחיו של העורר שוחרר מבית לוינשטיין והחל לעבור שיקום יומי בבית החולים הדסה הר הצופים. מציאות חדשה זו דורשת ממשפחת העורר להשקיע מאמצים ניכרים בסיוע לאחיו בהגעה ובחזרה מהשיקום, ואף במהלכו.

9. העורר מוסיף וטוען כי הוא מצוי בתנאים מגבילים מיום 8.12.2022. מאז ועד היום, הוא התנהל באופן נורמטיבי ולא הפר את תנאי שחרורו. העורר טוען כי הוא הוכיח שניתן לתת בו אמון מלא ומדגיש כי אין לו עבר פלילי.

10. לבסוף, מציין העורר את העובדה כי כתב האישום בעניינו הוגש כבר ביום 11.12.2022, ומאז מתנהל ההליך העיקרי באופן איטי. לטענת העורר, המדינה אשמה בהימשכות ההליך העיקרי, שאינו צפוי להסתיים בקרוב.

11. מנגד, טוענת המדינה כי בית המשפט המחוזי כבר הלך כבר דרך לטובת העורר וכי אינה רואה מקום למתן הקלות נוספות. המדינה מוסיפה ומדגישה את העובדה שעל מקרהו של העורר חלה חזקת מסוכנות סטטוטורית. לטענתה, שינוי הנסיבות, לו טוען העורר, אינו מצדיק היענות לבקשתו לקיים עיון חוזר בתנאי שחרורו.

דיון והכרעה

12. במהלך הדיון שנערך לפניי, שמעתי בקשב רב את דברי סניגורו של העורר. הסניגור תיאר את הנסיבות הקשות בהן נתונה משפחת העורר ואת הנסיבות הקשות מנשוא של אם המשפחה – אשר נכפו עליה בעקבות פציעתו הקשה של אחד מבניה, אחי העורר, בקטטה האלימה על לא-כלום. אמו של העורר, אף היא דיברה לפניי וסיפרה כי הפגיעה הקשה בבנה הפצוע והחובה לפקח על העורר אינם מאפשרים לה לעבוד ולפרנס את עצמה ואת בני ביתה.

13. בנסיבות קשות אלה, מבלי להקל ראש בטענות המדינה נגד קבלת הערר, ראיתי לנכון ללכת לקראת אם המשפחה והעורר ולהקל במידת-מה על תנאי שחרורו של העורר.

14. אני מקבל אפוא את הערר באופן חלקי ומשנה את תנאי שחרורו של העורר כדלקמן:

א. הכללים של מעצר-אדם שחלים עליו יחולו אך ורק בין השעה 22:00 ועד לשעה 06:00. בשאר שעות היממה, יהא העורר משוחרר ממעצר-אדם ולא יידרש להיות מלווה על ידי אמו או אחותו. שינוי זה נועד, בין היתר, לאפשר לעורר לטפל באחיו ולהמשיך בשירותו הצבאי.

ב. שינוי זה ייכנס לתוקף אחרי שהעורר יפקיד במזכירות בית המשפט המחוזי ירושלים סך של 4,000 ש"ח במזומנים או באמצעות ערבות בנקאית (להלן: ההפקדה). ההפקדה תיוסף לערבויות הקיימות (להלן: הערבויות).

ג. כל הפרה של תנאי השחרור שנקבעו לעורר בהחלטת בית המשפט המחוזי ירושלים מיום 8.12.2022, כפי ששוננו כאן, תביא לחילוט ההפקדה ולמימוש הערבויות וכן למעצרו של העורר מאחורי סורג ובריח עד תום משפטו.

ד. החלטת בית המשפט המחוזי ירושלים מיום 8.12.2022 תמשיך לעמוד על כנה בכפוף לשינויים דלעיל.

ניתנה היום, ז' בניסן התשפ"ג (29.3.2023).

ש ו פ ט